

Vragen uit de fracties n.a.v. het agendapunt 9 Politiek Beraad 12 september 2023: Strategisch Beleidsplan Twence

Fractie PvdA/Groen Links:

- *Kunt u bewerkstelligen dat de CO-2 die vrijkomt bij de afvalverbranding door Twence, sneller dan nu in het Beleidsplan wordt voorgesteld, volledig wordt afgevangen?*

Antwoord: Twence heeft deze versnelling al ingezet. Uiterlijk 2030 wil Twence 100% van de fossiele CO2 die vrijkomt bij de verbranding van restafval afgevangen hebben en circulair terug kunnen leveren aan sectoren als de tuinbouw en de chemie. De stip aan de horizon (2040-2050) is dat Twence alle CO-2 gaat afvangen en dat deze CO-2 wordt omgezet in nuttige producten

Fractie D'66:

- *Kunt u bewerkstelligen dat er door Twence geïnvesteerd wordt in na scheidingsinstallaties om als onderneming beter de uitstoot van broeikasgassen te kunnen beperken en nog meer een circulair bedrijf te kunnen worden?*

Antwoord: de gemeenten in Twente zetten in op scheiding bij de bron. Daarmee wordt gedragsverandering bij de inwoners het beste gestimuleerd. Twence, die vrijwel volledig werkt met regionaal restafval, zal ook bij een verminderd aanbod van restafval uit de regio nog voldoende aanbod vanuit de eigen regio houden om de afvalverbranding draaiende te houden. Vanwege de keuze in te blijven zetten op scheiding bij de bron zet Twence in haar investeringsplannen met name in op de installatie van CO2 afvang en circulair hergebruik van CO2.

Twence is op verzoek van de aandeelhoudersvergadering eind 2020 gestart met een onderzoek naar de haalbaarheid van een nascheidingsinstallatie voor huishoudelijk restafval. Eind 2021 is de conclusie met de aandeelhouders gedeeld dat het voor een eventuele nieuwe installatie in ieder geval gewenst is dat hiertoe op regionale schaal een eenduidige keuze wordt gemaakt. Daarom is afgesproken dat iedere gemeente nader bepaalt of nascheiding past binnen het gemeentelijk afvalbeleid in de komende jaren. De gemeenten die hun keuze inmiddels aan Twence kenbaar hebben gemaakt, hebben aangegeven de brongescheiden inzameling verder te willen optimaliseren. Er bestaat derhalve nog geen aanleiding om in de aankomende beleidsperiode opnieuw onderzoek te doen naar de nascheiding voor huishoudelijk restafval

Fractie CDA:

- *Heeft het nog wel zin voor Twence om in te zetten op zonnepanelen nu de salderingsregeling komt te vervallen?*

Antwoord: de salderingsregeling geldt voor particuliere zonnepanelen. Voor zonnepanelen met een grootverbruik aansluiting geldt een ander business model. De investering in een zonnepaneel wordt terugverdiend door de verkoop van de opgewekte stroom aan energieleveranciers al of niet ondersteund door een Subsidie SDE (stimuleringsregeling Duurzame Energie).

- *Hoe werkt de aanwysbevoegdheid van de gemeente?*

Antwoord: de aanwysbevoegdheid is onderdeel van het Wetsvoorstel Gemeentelijke Instrumenten Warmtetransitie. De gemeente beschikt daarom nog niet over deze bevoegdheid. Deze gaat regelen dat de gemeente, indien in een wijk keuzes zijn gemaakt

voor de overgang naar duurzame warmtevoorzieningen en die keuzes in een Wijkuitvoeringsplan en in het Omgevingsplan zijn vastgelegd, de betreffende wijk kan aanwijzen om binnen een bepaalde overgangperiode daadwerkelijk van het aardgasnet af te sluiten.

Fractie Borne-Nu:

- *Een vraag over het spanningsveld tussen enerzijds de opgave de inzameling van de hoeveelheid restafval te verminderen en anderzijds de afvalverbranding door Twence die juist restafval nodig heeft.*

Antwoord: de gemeenten in Twente zetten in op scheiding bij de bron. Daarmee wordt gedragsverandering bij de inwoners het beste gestimuleerd. Twence, die vrijwel volledig werkt met regionaal restafval, zal ook bij een verminderd aanbod van restafval uit de regio nog voldoende aanbod vanuit de eigen regio houden om de afvalverbranding draaiende te houden. Vanwege de keuze in te blijven zetten op scheiding bij de bron zet Twence in haar investeringsplannen met name in op de installatie van CO₂ afvang en circulair hergebruik van CO₂.

Twence is op verzoek van de aandeelhoudersvergadering eind 2020 gestart met een onderzoek naar de haalbaarheid van een nascheidingsinstallatie voor huishoudelijk restafval. Eind 2021 is de conclusie met de aandeelhouders gedeeld dat het voor een eventuele nieuwe installatie in ieder geval gewenst is dat hiertoe op regionale schaal een eenduidige keuze wordt gemaakt. Daarom is afgesproken dat iedere gemeente nader bepaalt of nascheiding past binnen het gemeentelijk afvalbeleid in de komende jaren. De gemeenten die hun keuze inmiddels aan Twence kenbaar hebben gemaakt, hebben aangegeven de brongescheiden inzameling verder te willen optimaliseren. Er bestaat derhalve nog geen aanleiding om in de aankomende beleidsperiode opnieuw onderzoek te doen naar de nascheiding voor huishoudelijk restafval

- *Hoe kijkt de wethouder aan tegen enerzijds de hoge dividenduitkering aan de aandeelhouders en anderzijds de behoefte om de kosten voor de afvalinzameling en – verwerking voor onze inwoners zo laag mogelijk te houden?*

Antwoord: de aandeelhouders zetten in op marktconforme rendementseisen.

Fractie Lokaal BHZ:

- *Hoe verhouden de duurzaamheidsambities van Twence zich tot het gegeven dat zij afval uit bijvoorbeeld Duitsland en Engeland importeert?*

Antwoord: Twence verwerkt vrijwel volledig regionaal afval uit Twente en uit de aangrenzende regio in Duitsland. Twence ontvangt anderszins onbruikbaar restafval uit voornamelijk Nederland, Duitsland (verreweg het meeste uit de Euregio) en in uiterst beperkte mate overige delen van Noordwest-Europa. Er is tegenwoordig nog slechts sprake van uiterst beperkte contactvolumes buiten Nederland en Duitsland, op dit moment minder dan 5 %. Restafval uit de Achterhoek en de overige delen (ook Duitse) van de Euregio is bovendien nadrukkelijk in overeenstemming met het nabijheidsbeginsel uit Europese regelgeving (Kaderrichtlijn afvalstoffen). Het uitdrukkelijke doel van Twence is om in lijn met het nabijheidsbeginsel de duurzame verwerking van het restafval uit de Euregio aan zich te binden en zoekt daartoe actief de samenwerking met overheden in het Euregiogebied.

Twence loopt voorop op het gebied van CO₂-afvang en terugwinning van grondstoffen en energie uit restafval. De rol van afvalenergiecentrales met CO₂-afvang, zoals bij Twence, in de algemene warmte- en energietransitie wordt juist overduidelijk en kansrijk geacht op niveau van de globale klimaatwetenschap, zoals ook de Intergouvernementele Werkgroep inzake Klimaatverandering uitdrukkelijk aangeeft. Afvalenergiecentrales kunnen op termijn met CO₂-afvang zelfs nul- of zelfs negatieve emissies bereiken. (IPCC, 2022, Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change, Paragraaf 6.4.2.10 'Waste-to-energy', pp. 650-651). Reeds nu voorkomen afvalenergiecentrales (AEC's) als die van Twence de emissies van broeikasgassen als methaan die gepaard gaan met het storten van afval, hetgeen in de Europese Unie de komende jaren ook verder aan banden moet worden gelegd. Tegelijkertijd wordt met de nuttige toepassing van warmte en elektriciteit uit de AEC van Twence het gebruik van fossiele brandstoffen gereduceerd.

Procedureel:

- De raad kan door middel van het vaststellen van een amendement het ontwerpbesluit van een raadsvoorstel wijzigen. Als bijlage bij het raadsvoorstel vindt u een conceptbrief van het college aan Twence en in de raadsvergadering van 26 september heeft de raad de gelegenheid om te reageren op deze conceptbrieven.
- Het is aan het college, in zijn rol van aandeelhouder, om de inbreng van de raad mee te nemen in de definitieve brieven aan Twence. Indien u een wijziging voorstelt op de conceptbrieven, kunt u dit middels het indienen van een amendement op het concept-raadsbesluit aan het college meegeven. Voor de ondersteuning bij het opstellen van een amendement verwijzen wij u naar uw griffie.